Maandag, 13 Juli 1942

DAGBLAD

AMIGOE DI CURAÇAO

59ste Jaargang, No. 3649

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1558.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad. Telef. 38

De Raf vloog over Danzig.....

Stalingrad en Rostov bedreigd.

Gestapo in Parijs neemt wrede maatregelen.

Een nieuw Lidice werd in de Verenigde Staten gesticht.

„TWEE JAAR GELEDEN".

Juli 1940.

14. Winston Churchill hield van Londen uit een radiorede tot de gehele wereld, waarin hij o.a. zeide: „Mocht de invasie van Engeland komen, dan zal de bevolking zich niet vreedzaam onderwerpen zoals in andere landen, helaas, gebeurd is. Wij zullen ieder dorp, ieder gehucht, ieder dorp en iedere stad verdedigen. De geweldige uitgestrektheid van Londen, dat straat voor straat bevochten zal moeten worden, kan gemakkelijk een heel vijandelijk leger verslinden en wij zullen liever zien, dat Londen in as en ruïnen wordt gelegd dan dat het zich slaafs zou onderwerpen."

15. Italianen bombarderen de streek rond Haifa. Dit is de eerste luchtaanval op Palestina.

16. In Engeland verwerpt de mijnwerkersorganisatie met 430.000 tegen 1.000 stemmen een besluit, waarbij verwijdering gevraagd wordt uit de regering van al de ministers onder den voormalige minister-president Neville Chamberlain, die een politiek gevoerd hebben, dat, zoals de voorstemmers meenden, geleid had tot oorlog.

17. In een redevoering te Madrid verklaart generaal Francisco Franco aan officieren van alle wapenen, dat: „er voor ons een plicht bestaat en een nationale opdracht het toezicht te bewaren over Gibraltar, de uitbreiding in Afrika en het voortdurend streven naar politieke eenheid." Hij voegde er aan toe, dat deze verlangens reeds zijn uitgedrukt in het testament van Koningin Isabella.

De theologische faculteit van de Universiteit te Dorpat in Estland werd opgeheven op grond, dat de Staat niet langer belang heeft bij de opvoeding van geestelijken. De Estlandse Academie van Wetenschappen werd ontbonden, omdat de leden behoorden tot de geregeerde regeringsklasse.

19. Kanselier Hitler doet in de Rijksdag een beroep op de rede. Hij vertelt het verloop van de oorlog en zegt dat hij geen reden meer ziet waarom het conflict niet zou kunnen worden opgelost. Hij voegt er aan toe: „Churchill moet mij nu eens geloven, wanneer ik hem voorspel, dat een groot rijk zal vernietigd worden — een rijk, dat nooit mijn bedoeling is geweest te vernietigen of zelfs schade te berokkenen. Het is mij echter duidelijk, dat deze strijd, indien hij voortduurt, slechts eindigen kon in een volkomen vernietiging van een der twee strijdende partijen. Churchill kan geloven, dat het Duitsland zal zijn. Ik weet, dat het Engeland is."

HET NOORDAMERIKAANSE LIDICE.

Ter gelegenheid van de plechtigheid, waarbij de naam Lidice, het door de Duitsers uitgemoorde Tsjechisch stadje werd gegeven aan 100 nieuwe huizen in de heuvels ten Noorden van Joliet, werd het woord gevoerd door Wendell Willkie, het titulaire hoofd van de Republikeinse Partij. De naam Lidice werd der nederzetting geschonken ter gedachtenis aan de slachtoffers van het door de Duitsers met de grond gelijk gemaakte stadje als repressaille voor de moord op Hitlers „beul", Reinhard Heydrich.

Wendell Willkie deed een beroep op de vrijheidlievende volken van de aarde zich het vernielde Lidice te herinneren en de „dolheid van de tirannen" van de aarde.

Willkie zeide dat de nazies 500.000 mensen hebben doodgeschoten — waarvan er 25.000 zijn gevallen bij massa-executies en dat Polen, Noorwegen, België en Joegoslavië ook hun eigen „Lidice's" hebben gekend, maar dat de vernieling van het Tsjechische gehucht „een symbool voor alle" is. Willkie zeide verder: „Terwijl zulke daden als te Lidice worden bedreven in andere landen, kunnen wij niet rusten totdat wij er zeker van zijn, dat zij zich nooit zullen voordoen in ons eigen land" (Lidice, Illinois, (AP) 12.7).

BRITTEN BOMBARDEREN DANZIG.

Britse vliegers vlogen urenlang langs de zwaar bewaakte Duitse kustgebieden in de heldere weerschijn van het Noorderlicht in de afgelopen nacht naar Danzig.

In tegenstelling tot de beroemde, doch kleinere aanval in April, welke door Lancasters werd uitgevoerd op de fabriek voor duikbotenmotoren te Augsburg in het Westen van Duitsland, waarbij 7 van de 12 aanvallende vliegtuigen werden neergeschoten, verloor de Royal Airforce slechts drie uit de vele escadrilles, die aan de aanval op Danzig deelnamen.

In Londen werd officieel te kennen gegeven, dat de aanval den Britten minder dan 5 procent van het aantal der aanvallende vliegtuigen kostte, hetgeen zeggen wil, dat op zijn minst 64 vier-motorige bommenwerpers aan de aanval deelnamen.

De Duitse radio zond een verklaring van het Duitse Hoofdcommando uit, waarin de Britten ervan beschuldigd worden „hun bommen niet alleen op militaire objecten te hebben geworpen, doch ook op gebouwen van cultureel belang en woonwijken".

De Lancasters moesten uur na uur vliegen door de verraderlijke winden over de Noordzee en diep binnen gebieden, die door de Duitse luchtmacht bewaakt worden, teneinde het doel te bereiken. Een deel van de aanvallende strijdmacht glipte waarschijnlijk naar Danzig vanuit het Noorden, aangezien in Stockholm officieel werd bekend gemaakt, dat 10 Britse bommenwerpers de Westkust van Zweden in de avond van Zaterdag overstaken.

Het wordt langs de kust van de Baltische Zee in dit seizoen zelden donker voor middernacht en de bommenwerpers hadden voldoende licht om hun objecten uit te zoeken en hun aanval te doen. In een verdere uitbreiding van het Raf-offensief stak heden een gestadige stroom van Britse vliegtuigen het Kanaal over om naar objecten te slaan in het Noorden van Frankrijk.

De aanval op Danzig werd uitgevoerd overeenkomstig het plan in de lente- en zomercampagne van de Raf tegen Hitlers duikboten, die ernstige slagen toebrengen aan de Britse, Russische en Noordamerikaanse scheepvaart.

Tevens werd een nieuwe periode geopend in de bombardementstactieken, waarbij geen stad in Duitsland veilig is bij dag of nacht voor de lange arm van de Raf.

Door over een gelijke afstand te vliegen recht naar het Oosten of Zuid-Oosten zouden zware Britse of Noordamerikaanse bommenwerpers zo ver kunnen reiken als Wenen, Bratislava in Tsjechoslowakije, Breslau en Duitsland of Triëst in Italië nabij de Joegoslavische grens.

Danzig was een van de twistappels tussen Duitsland en Polen, die tot de oorlog leidden. De stad werd eens tevoren door vliegers van de Raf gebombardeerd, die door het koude weer in de nacht van 10 November 1940 vlogen. De stad werd door Duitse lucht-vaart- en marine-experts als „veilig" beschouwd en Hitler heeft voordeel getrokken uit haar mogelijkheden voor de duikbotenbouw.

De „Gneisenau", welke door de Raf te Brest en bij de snelle tocht van de Duitse vloot door het Kanaal werd beschadigd, bevond zich in de haven van het naburige Gdynia. De Britten zeiden, dat het schip voor de duur van de oorlog buiten gevecht zal blijven (Londen, (AP) 12.7).

EEN DUITS PLAN.

Betrouwbare zegslieden deelden mede, dat Duitse technici een volledig plan hebben om het Suez-kanaal over te nemen en te exploiteren. Naar men zegt zouden de Duitsers hebben verwacht, dat Rommel het Kanaal vóór het einde van Juni zou hebben genomen (Caïro, (AP) 12.7).

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN CAïRO.

Een gemeenschappelijk communiqué van het Algemene Hoofdkwartier en de Royal Airforce luidt als volgt: „In de Noordelijke sector verdreven onze troepen gisteren een aanval van den vijand op het Noordwestelijk deel van de posities, welke gedurende onze opmars van de laatste dagen werden bezet. Onze artillerie was actief aan het front van El Alamein en in de Centrale sector. In de Zuidelijke sector hinderden onze gevechtsgroepen en de artillerie den vijand. Hoewel het stof de luchtoperaties hinderde, voerden onze gevechtsvliegtuigen beschermende vluchten uit en gevechts-bommenwerpers vielen objecten in het gevechtsgebied aan. 2 Vijandelijke vliegtuigen werden neergeschoten. De vijand zette zijn luchtaanvallen op Malta voort en verloor 3 gevechtsvliegtuigen. Van bovengenoemde operaties wordt een onzer vliegtuigen vermist" (Caïro, (AP) 13.7).

DUITSE TROEPENTRANSPORT-VLIEGTUIGEN NEERGESCHOTEN.

In luchtgevechten boven de woestijnzanden en de zee tussen Tobruk en Matruh meldden de Britten 8 vijandelijke vliegtuigen te hebben neergeschoten waaronder drie grote Junkers. Het verlies van de Junkers 52 steeg binnen de laatste twee dagen hiermede tot op zijn minst 15. Deze vliegtuigen zijn in staat van 40 tot 60 manschappen te vervoeren. De Britten waren van mening, dat de Junkers specialisten voor Rommel aanvoerden. Het is alzo mogelijk, dat alleen bij deze luchtgevechten 600 of meer goed getrainde naziesoldaten vernietigd werden. Meer dan 25 grote Junker-transportvliegtuigen, geëscorteerd door lange afstands naziegevechtsvliegtuigen werden op Zaterdag door Britse Beaufighters aangevallen. De Duitse soldaten snelden naar de patrijspoorten van de grote vliegtuigen en gaven een hevig vuur af met submachinegeweren, doch vele Junkers stortten in zee, terwijl andere terugzwenkten over de Middellandse Zee in de richting van Europa (Caïro, (AP) 12.7).

10 ASVLIEGTUIGEN BOVEN MALTA NEERGESCHOTEN.

De Royal Airforce deelde mede, dat 10 asvliegtuigen gedurende de laatste 24 uren bij aanvallen op Malta boven het eiland werden neergeschoten. Hieronder bevinden zich 4 Italiaanse gevechtsvliegtuigen, die heden bij lichte aanvallen werden vernield (Valetta, (AP) 13.7).

RUSSISCH MIDDERNACHTELIJK COMMUNIQUÉ.

Het Russisch middernachtelijk communiqué luidt als volgt: „Op 12 Juli voerden onze troepen in de buitenwijken van Voronesj felle gevechten tegen den vijand. Onze troepen ontruimden Kantemirovka. Onze troepen leverden ook gevechten in het district van Lisitsjansk. Kantemirovka werd ontruimd volgens opdracht van het Hoofdcommando, teneinde nieuwe posities in te nemen. Niets belangrijks vond plaats in andere sectoren van het front" (Moskou, (AP) 13.7).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

Het Russisch middagcommuniqué luidt als volgt: „In de nacht van 12 op 13 Juli vochten onze troepen tegen den vijand op de toegangswegen van Voronesj en in het gebied van Boguchar. In andere sectoren hadden geen grote veranderingen plaats. Intensieve gevechten duren voort op de toegangswegen van Voronesj, waarbij de vijand enorme verliezen lijdt.

Bij de gevechten om een plaats vernielde een Sovjet-tankafdeling 17 anti-tank kanonnen, 15 machinegeweren, 3 mortieren en ruim 300 vijandelijke soldaten op. De Sovjet-artillerie sloeg de vijandelijke infanterie op korte afstand af. Honderden vijandelijke soldaten bleven dood op het slagveld liggen.

In de buurt van Boguchar leveren onze troepen hevige defensieve gevechten tegen de oprukkende vijandelijke strijdkrachten. In een sector ruimden de Sovjet-troepen een grote vijandelijke groep op, welke diep in onze defensies was doorgedrongen. 5 Vijandelijke tanks werden vernield en ongeveer 350 Duitsers gedood.

Na Lisitsjansk te hebben ontruimd bezetten onze troepen nieuwe posities en voerden zij de strijd tegen de vijandelijke tanks en infanterie. Aan het Kalininfront voerden Sovjet-tanks felle gevechten tegen vijandelijke tanks en infanterie. Niettegenstaande hun numerieke meerderheid waren de Duitsers niet in staat de weerstand van onze troepen te breken en verloren zij ongeveer 600 man aan doden en gewonden" (Moskou, (AP) 13.7).

DR. KASTEEL KOMT EERST OP ARUBA.

Het KLM-toestel, waarmede Dr. Piet A. Kasteel uit Miami naar hier komt, zal morgen (Dinsdag) om 15.30 uur op het vliegveld van Aruba landen. Na een oponthoud van 20 minuten, gedurende welke tijd verschillende officiële formaliteiten zich zullen ontrollen, zal het vliegtuig naar Curaçao verder vliegen, waar het om 16.30 uur zal aankomen.

Het nieuws van vandaag.

De berichten uit Rusland geven te kennen, dat er geen vermindering in de hevigheid van de strijd te bespeuren valt en dat het Duitse offensief met volle kracht wordt voortgezet. De communiqué's tonen weer een treffende gelijkenis met die van een jaar geleden, toen de Russen telkens moesten toegeven, dat zij die of die plaats verlaten hadden onder het toebrengen van hevige verliezen aan den vijand en toen de Duitsers maar spraken van grote operaties, waarbij de Russische legers zouden worden vernietigd. Niettegenstaande het toebrengen van die hevige verliezen aan de Duitsers en het vernietigen van de Russische legers een jaar geleden hebben beide partijen nog het aantal manschappen en de kracht over om hetzelfde spel te herhalen. Het is maar de vraag wie het langer kan volhouden: de Nazies of de Sovjets......

De door de Russen ontruimde plaatsen zijn nu Kantemirovka en Lisitsjansk doch Voronesj is nog niet gevallen en in de nabijheid van de stad gaat het er heet toe, waarschijnlijk enigszins in het voordeel der Russen, aangezien het communiqué van de nacht spreekt van gevechten „in de buitenwijken" en van de middag van gevechten „op de toegangswegen". De correspondent van „Pravda" meldde ook, dat de nazies begonnen zijn zich terug te trekken uit een „belangrijk bewoonde plaats" (blz. 3). Ook in de richting van Boguchar wordt thans gestreden, een plaatsje, dat een flink eind ten Oosten ligt van Rossosj. De spoorlijn Moskou-Rostov is nu wel geheel doorgesneden (blz. 3).

De Britten in Egypte consolideren de winsten, die zij bij hun korte opmars van het weekeinde langs de kust hebben gemaakt en slaan de asaanvallen op hun nieuwe posities af. Verder naar het Zuiden is de artillerie der strijdenden actief, terwijl de luchtmacht zich niet onbetuigd laat. Gedurende de laatste dagen werden 15 Duitse transportvliegtuigen neergeschoten door Britse Beaufighters met de mogelijke vernietiging van 600 nazie-soldaten (blz. 1). Boven Malta blijft het onrustig. De Italianen verliezen er steeds meer vliegtuigen (blz. 1).

Een luchtaanval werd door de Raf uitgevoerd op Danzig, de bekende twistappel tussen Duitsland en Polen vóór het uitbreken van de oorlog. Fabrieken voor het maken van duikbootmotoren en propellors waren het voornaamste doel (blz. 1).

De afgelopen Week.

Moest verleden week geschreven worden, dat de toestand niet rooskleurig was vooral wat betreft Rusland, deze week is het algemeen beeld van de feitelijke wereldsituatie nog somberder. Rusland is in de terugtocht.

Met een ontzaggelijk leger aan manschappen en materiaal heeft Hitler toegeslagen en wil hij zich een weg forceren naar de olie van de Caucasus en naar 's lands hoofdstad Moskou. De verdediging der Russen is wat moed en mannelijke kracht betreft ongekend, maar ook hier schijnt het materiaal der Duitsers verre te overtreffen. Wat moeten de geldschieters van het opkomende Duitsland in de jaren 1930 — 1938, die nu de vernietigende werking van de Naziemachine zien, wel een wroeging gevoelen over het feit, dat zij medehelpen zulk een monster te baren!

De spoorlijn van Moskou naar de Caucasus zal misschien in handen der Nazies vallen en daarmede zou een zeer belangrijke bevoorradingslijn afgesneden worden.

Op het Krimeiland wordt alles in gereedheid gebracht om de Caucasus van die kant aan te vallen. En hoe dat af zal lopen?

Ook in Egypte gaat het niet goed. De Britten en Amerikanen behalen wel plaatselijke voordeeltjes, maar Rommels legerscharen blijven intact en schijnen te wachten op versterkingen, die over de Middellandse Zee worden aangevoerd uit Hellas en Creta ondanks de voortdurende aanvallen der Geallieerden. De bedrijvigheid in die streken is dan ook zeer groot.

Alhoewel er niet in détails wordt opgegeven hoeveel schepen er voortdurend tot zinken worden gebracht is dit aantal zeer groot, doch volgens Claude Wickard, den Noordamerikaansen secretaris van Landbouw is de moeilijke scheepvaartsituatie niet in de eerste plaats daaraan te wijten.

„Schepen gingen verloren, doch grotere verliezen ontstonden in de doeltreffendheid van de scheepvaart. De schepen varen langzamer in de oorlogszones. Het verhandelen van de lading werd moeilijker in de havens.

Vele koopvaarders werden gebruikt voor transport-doeleinden, troepenvervoer en om de voorraad-linies te handhaven. Iedere wending van de strategie in de oorlog betekent een verandering in de vaart der schepen. Ik zie voor het komende jaar geen waarschijnlijke verbetering in de scheepvaart-situatie, zodat wij in staat zullen zijn meer te vervoeren dan slechts strict noodzakelijke goederen".

Ook in China gaat het niet goed. De Japs, die volgens de vooroorlogse propaganda niet in de krijgskunst bedreven waren, behalen overwinning na overwinning en dreigen bovendien een zwaar gewond Rusland aan de andere kant aan te vallen.

Wegens het slechte weer konden de Britten Duitsland niet bombarderen.

De „Tirpitz" werd met torpedo's geraakt, maar voer door. En de Duitsers beweren 35 schepen getorpedeerd te hebben van een convooi van 38 schepen, dat op weg was naar Archangel met waarschijnlijk hulp voor Rusland.

De waarheid onder het oog zien.

Op alle fronten gaat het slecht. Dit is geen prettige waarheid, maar het is beter dan een camouflage op dit gebied. Want al te veel camouflage geeft voedsel aan de ongelovigheid.

Het is zaak zich in deze omstandigheden te bezinnen op de doelstellingen van de oorlog. Het roepen om een tweede front is gemakkelijk, doch slechts de strategie en de politieke leiders weten wanneer dat mogelijk is. Een invasie van Europa eist een voorbereiding van ontzaggelijke omvang, wil zij slagen. Immers een invasie zonder meer zou plotseling een grote verheugenis schenken, maar de terugslag zou des te heviger zijn bij een nederlaag en dan... Neen, er moet gewaakt worden, tot er kans op slagen is. Geduld en offeren zonder mate kunnen deze oorlog slechts doen winnen. Hitler wint, tijdelijk maar met grote verliezen.

En hij kan toch niet blijven verliezen. Wat hij nog veroveren moet, is onmetelijk en in die tijd komt alles terecht.

Het praten over de eindoverwinning is geen dwaasheid, maar een realiteit, die in de tijd en misschien wel spoediger dan we denken, bevestigd zal worden.

Maar tijdens ons geduldig wachten, moeten wij onze geesten gevechtsklaar houden en niet laten overwoekeren door gevoelens van lusteloosheid en ideeën van aanpassing.

Dit kunnen wij niet beter doen dan door voor onze geest te halen de gruwelijke vervolgingen der Polen, Tsjechen, Joden, Nederlanders, Noren, Fransen enz., waarover de afgelopen week de couranten vol stonden. Wij moeten denken aan de vervolging der Kerken, aan het uitzinnig moorden van honderden mensen uit wraak. Wij moeten voor onze geest halen de geestelijke druk en tyrannie, die op ons zal komen, indien de Nazies zouden winnen. Zo Hitler zijn eigen volk in slavernij houdt, hoe zal hij dan doen met de volken, die hij overwint en hoe Hitler zijn volk in slavernij gebracht heeft, blijkt uit een artikel van Ludwig Hamburger, dat wij hier laten volgen:

Slaventoestand in moderne vorm.

Het begon in 1934. Maar het was veel en veel erger dan 2000 jaar geleden en ook veel onterender dan in de middeleeuwen: de mens als slaaf van de staat, de arbeider als lijfeigene in een zodanig vernederende positie, dat zijn toestand ondragelijk is en hij vandaag of morgen zonder de minste twijfel zijn boeien verbreken zal.

In de duistere middeleeuwen maakte de slaaf een onafscheidelijk deel uit van de bezittingen zijns meesters. Onder het feodale gezag was hij gebonden aan het landgoed. Hij mocht zich niet daar buiten vertonen. Vervang landgoed door baantje en men heeft de toestand van den Duitsen arbeider in onze tijd.

Het ving aan met de bouw van grote wegen, vliegvelden en fabrieken die de arbeiders onttrokken aan het veldwerk, waardoor een tekort ontstond in het boerenbedrijf. Om daaraan tegemoet te komen decreteerde de regering, dat het onwettig was voor een boerenarbeider om werk buiten het agrarisch terrein aan te nemen. Toen de herbewapening steeds omvangrijker vormen aannam en arbeidskrachten steeds schaarser werden, volgden nieuwe verbodsbepalingen voor grote groepen om van werk te verwisselen. Tenslotte, en we zijn nu bij de aanvang van de oorlog, was elke Duitse arbeider hetzij in zaken, in de industrie of het huishoudelijk werk, aan zijn betrekking of baan. Slechts de ambtenaren voor de werkvoorziening hadden het recht om hem vrij te maken.

Moderne slavernij laat den slaaf nog minder rechten dan voorheen.

De staat uit de oude tijd had vele voordelen die de Duitse arbeider mist. Had onder het feodale recht de slaaf geen gelegenheid om het landgoed te verlaten, zijn heer had daarentegen niet het recht om hem van dat landgoed te verdrijven. Het nazie-feodalisme houdt geen rekening met dit essentiële punt van het oudere stelsel.

In 1937 werden tienduizenden jonge

bureauklerken van hun kantoren weggehaald en gedwongen om handenarbeid op boerderijen te verrichten, om wegen te maken en gebouwen op te zetten. In 1938 gaf een algemene arbeidsconscriptiewet den arbeidsautoriteiten de bevoegdheid om alle mannen en vrouwen die geen betaald werk verrichten in te schrijven voor bepaalde arbeid en verder om hun zulk werk te geven, op zulk een plaats en onder zulk een wetgever als het der regering noodzakelijk voorkwam. Honderdduizenden werden op deze wijze van het ene werk naar het andere overgebracht.

De arbeider had niet langer het recht zijn werk te verlaten, de werkgever mocht hem niet meer ontslaan, zonder dat de staat dit goedkeurde. Maar de regering kan den arbeider te allen tijde ontslaan, ook zonder goedkeuring van den werkgever en hem daarheen zenden, waar het haar goeddunkt.

Eerst dwongen de nazies verkopers om op boederijen en in fabrieken te werken. Later, in 1938 en 1939, deden zij hun keus in de werkplaatsen van kunstnijveren en onder vakarbeiders. Er werd een plan uitgewerkt volgens hetwelk 500.000 werkplaatsen gesloten werden, terwijl de eigenaars zich gedwongen zagen om toe te treden tot de klasse der industriële arbeiders. Duizenden kleinhandelaren werden op dezelfde wijze behandeld. Op deze wijze werd, ten gevolge van een regeringsbesluit, een gehele economische groep het eigendom van de staat.

Alles in reglement.

Elk onderdeel van het leven van den Duitsen arbeider is gereglementeerd. Zijn loon wordt volgens schalen vastgesteld. Het simpele verzoek om een loon boven wat de schaal aangeeft, wordt op drastische wijze gestraft. Overwerkuren zijn eveneens volgens statuut geregeld. Vacanties, lidmaatschap van organisaties en ontspanning, het is alles bij decreet vastgelegd. En een arbeider die zijn werk opgeeft zonder dat hij daartoe toestemming heeft, kan gedwongen worden terug te keren — het moderne aequivalent van het recht om een voortvluchtigen slaaf weer op te eisen. Recente gebeurtenissen op Curaçao herinneren hier ook aan.

De Duitse arbeider is inderdaad in de positie van een slaaf, met dien verstande, dat hij niet aan een bepaalden meester toebehoort. Zijn nominale werkgever is slechts het moderne aequivalent van een opzichter.

In oude tijden had de meester het recht den slaaf te doden. Onder het nazie-bewind heeft de arbeider een arbeidspaspoort, waarop alle biezonderheden van zijn opleiding, bekwaamheid en beroepskennis vermeld staan. Iemand in dienst te hebben, die niet in het bezit is van zulk een paspoort is onwettig. Op deze wijze kunnen de arbeidsautoriteiten, door intrekking van het paspoort, te allen tijde een arbeider tot de hongerdood veroordelen.

Onder staatseigendom is de slaaf er slechter aan toe, dan onder persoonlijk eigendom. In het oude Hellas en in Rome waren de voornaamste bronnen van slavenarbeid: verovering en aankoop in het buitenland. Zij maakten hun eigen burgers nimmer tot arbeiders tegen hun wil. De Nazies hebben eveneens hun veroveringen aangewend voor het betrekken van arbeiders en wel door Tsjechen, Denen, Polen, Nederlanders en andere buitenlandse arbeiders naar Duitsland over te brengen, hetgeen naar men weet bij tienduizenden tegelijk geschied is. Maar daarenboven is elke klasse van de eigen burgerbevolking onderhevig gemaakt aan de arbeidsconscriptie. Op deze wijze hebben de nazies een uitgebreid nieuw terrein voor slaven opengelegd, veel groter dan ooit in het verleden goed gevonden is.

Kinderarbeid is Duitslands kracht.

Gedwongen jeugdarbeid is een andere zegen geweest, die Hitlers „golf van de toekomst" heeft gebracht. In Maart 1938 werden alle Duitse ouders gedwongen aan de arbeidsbureaux de namen op te geven van alle kinderen, die de lagere en middelbare scholen verlieten. De schooladministratie werd tot algemeen agent aangesteld en op die manier werd nagenoeg de gehele jeugd des lands gemobiliseerd voor de vakken en de industrie waar jeugdige krachten het meest nodig waren. Het leeuwendeel dezer kinderen was slechts **14 jaar oud**. Onder de oude voorwaarden van particuliere slaveneigendom konden alleen slaven slaven verschaffen; **onder het nazie-stelsel werd elke vrouw tot een potentiële bron van slaven.**

In elke maatschappij der oudheid, waarin slaven bekend waren, kon de slaaf door zijn meester in vrijheid gesteld worden en dat gebeurde herhaaldelijk. De Duitse arbeider, die geen persoonlijken meester heeft, kent ook geen persoonlijken weldoener. Hij heeft slechts met de staat te maken. Ook kan hij nooit zijn vrijheid kopen. In oude beschavingen kon de slaaf binnen zekere grenzen een bepaald beroep gaan uitoefenen, zich eigendommen verwerven en dan zich van zijn meester vrij kopen. Het is voor den Duitsen arbeider volslagen onmogelijk om voor zich zelf zaken te doen. Alles wat hij nodig hebben zou om te beginnen, kapitaal, crediet, grondstoffen en werktuigen — wordt beheerst door de nazie-staat.

Zo werden ongeveer 20.000.000 mannen en vrouwen onder toezicht gebracht, tot de toestand van mieren teruggebracht en gedwongen tot een levensstandaard ver beneden die van 1925 tot 1929, de jaren dus van voorspoed en vrijheid van den Duitsen arbeid.

Vreselijke middelen die gebruikt moesten worden om millioenen mensen tot zulk een vernederend bestaan te brengen.

CURACAO

ONTVANGST TEN PALEIZE IS GEEN RECEPTIE.

Zoals in de officiële beschikking reeds is medegedeeld is de ontvangst, welke na de overdracht van het bestuur in de Statenzaal aanstaande Woensdagmorgen zal plaats vinden, een „openbare audiëntie". Dit is dus geen receptie, maar een zg. openbaar gehoor, waar alleen diegenen verwacht worden, welke ook anders bij deze gelegenheden aanwezig zijn. Allen dienen er in het zwart gekleed te gaan.

HET PALEIS ONTRUIMD.

Kamer 26 van het Hospitaal zetel des Bestuurs.
Pastoor Van den Elsen schetst den Gouverneur als voorbeeld van Katholiek apostolaat.

Vanmorgen heeft de Pastoor van St. Anna, Pater Martinus van den Elsen O.P., geassisteerd door de Paters Athanasius Volk en Augustinus van der Meer als diaken en subdiaken, een plechtige H. Mis gezongen bij het afscheid des Landvoogden uit zijn parochie.

Het Hoogaltaar was feestelijk versierd. Het H. Misoffer was een geschenk van den Pastoor aan zijn trouwen parochiaan en werd opgedragen voor een goede reis en het welzijn van den Gouverneur en Zijn Familie.

Na het Evangelie beklom de Pastoor de kansel om in enige welgekozen bewoordingen den Gouverneur en Zijn familie te bedanken voor het schone voorbeeld, dat zij in de zes jaren van hun verblijf op Curaçao gegeven hebben als trouw katholiek. **„Uw voorbeeld"**, zo zeide de gewijde spreker, **„was een apostolaat. Door Uw vroom en plichtsgetrouw leven hebt Gij veel goeds gesticht.** Ook als vereerder van de H. Philomena wilde de Pastoor den Gouverneur danken: „Van het begin af hebt Gij en Uw Familie deze devotie gesteund en een onovertreffbaar geluk hebt Gij aan deze parochie geschonken in het prachtige beeld van de H. Philomena. Uw apostolisch leven zal immer blijven voortleven in deze parochie. Geslachten na ons zullen nog van Uw vroomheid getuigen en wanneer de hoofden zich buigen voor Philomena's beeld, dan zullen de vereerders en vereersters van deze Heilige ook U niet vergeten."

Met een opwekking tot de gelovigen om zich te verenigen met den Priester in dit H. Offer voor het welzijn van den Gouverneur en Zijn familie, besloot de Pastoor zijn treffende predicatie.

Tijdens de H. Mis werd op verdienstelijke wijze de vierstemmige Mis gezongen van Max Filke. Frater Maria Fidelius leidde het koor. Organist was de Heer Jacobo Palm.

Ten Paleize heeft het Eerste Gezin vervolgens voor de laatste maal ontbeten, waarna Zijne Excellentie nog verschillende besprekingen voerde en vervolgens ook Zijn werkvertrek ontruimde.

Om ± 11 uur kwam Luitenant Emile van de Laarschot zeggen, dat alles gereed was. Nog enkele laatste blikken op de ontzielde zalen, gangen en portalen, een laatste blik over het Fortplein, nog kortgeleden toneel van zulk een ontroerende huldigingsbijeenkomst, en daar ging het Eerste Gezin voor de laatste maal de trappen af (de Gouverneur zelf zal de trap morgen nogmaals bestijgen om Zijn opvolger te verwelkomen), in auto C 429 en vervolgens naar het St. Elisabethsgasthuis, waar men ontvangen werd door den Pater Rector, die terstond de Vlag-met-Ballen aan de Westelijke toren des gasthuizes liet hijsen, ten teken, dat Curaçao's Gouverneur Zijn residentie aldaar had gevestigd. De bestuursvertrekken zijn gevestigd in de Westelijke vleugel van het hospitaal, dus wanneer men de oprijlaan opgaat, rechts van het poortgebouw. Behalve enkele slaapvertrekken is ook een der kamers ingericht tot werk- en studievertrek van Zijne Excellentie, die alhier de laatste zaken het bestuur des gebiedsdeels betreffende onder handen zal nemen en bestuderen. De trouwe kamerbewaarder van Zijne Excellentie, de Heer Carelsen, is achtergebleven; als Poortbewaakster van Zijne Excellentie fungeert thans Zuster Martinia.

EEN GOEDE GEEST.

Een beroepsmilitair schrijft:

Als oud beroepsmilitair, die thans bijna 3 jaren heeft mede mogen arbeiden aan de opbouw van de defensie van Curaçao, moet ik u helaas de gevoelens vertolken van zeer veel onzer Curaçaose en Nederlandse soldaten, die heden hebben geparadeerd voor onzen scheidenden Gouverneur. Ik roep daartoe uw bekende welwillendheid in, om onderstaande gevoelens in uw veel gelezen blad wel te willen doen opnemen, wetende dat wanneer door uw blad de Burgerij van Curaçao weer eens wordt wakker geschud, dit mogelijk ten goede kan komen, niet alleen aan onze jongens, doch in hoofdzaak aan de goede zaak, waaraan wij allen mogen arbeiden. Een goede geest in de Troepen, waardering voor het werk van den soldaat, zegt meer dan alleen goede wapenen en is ook als eerste eis gesteld in ons Reglement van Krijgstucht door onze Geëerbiedigde Koningin voorgeschreven.

Wij hebben geparadeerd, wij allen (schutters, V.K.C., dienstplichtigen enz.) verenigd onder de naam van „Nederlandse Troepen van Curaçao". Wij waren al heel vroeg druk aan het poetsen en schoonmaken. Niemand onzer die mede mocht, bleef hierin achter hetgeen nu niet voortsproot uit inspectie-vrees voor onze Commandanten, neen — alleen uit trots — zelfs een klein beetje verwaandheid — om aan onzen scheidenden Gouverneur en aan de Burgerij van Curaçao te laten zien, wat wij hadden geleerd en als het nodig zal zijn, kunnen praesteren.

Hoe trots waren wij op onze nieuwe wapenen, onze tanks, anti-tankkanonnen, mortieren, mitrailleurs e.a. nieuwe wapenen, die aan ons Curaçaose soldaten zijn toevertrouwd.

Groot was onze verwachting, heel veel hadden wij verwacht — **geen bier of sigaretten** — neen — uw sympathie en uw enthousiasme — Burgerij van Curaçao. Dat onze scheidende Gouverneur, hetgeen wij praesteren hogelijk waardeert, is ons voldoende bekend en heeft Zijne Excellentie meermalen tot uiting gebracht. Maar gij — Burgerij van Curaçao — waar bleef gij, die in zo'n grote getalen langs de wegen stond geschaard. Waar bleef uw handgeklap; uw uitroepen van bewondering voor uw jongens? Is het u dan niet bekend, dat een aanmoedigend woord of blijken van waardering in een tijd als nu, hun hoogste waarde hebben? Wij hadden dat alleen van u verwacht, niets meer en zijn nu hierin diep teleurgesteld.

Wij hebben gedefileerd voor onzen scheidenden Gouverneur als laatste herinnering voor het grote, dat Zijne Excellentie op militair gebied in zeer korte tijd heeft tot stand gebracht. Wij hebben ook voor u gedefileerd, Burgerij van Curaçao, om u de verzekering te geven dat Curaçao waakt.

Gij, Burgerij van Curaçao, gingt naar huis, mogelijk besprak u nog even dit militaire schouwspel — het was mooi — ze marcheerden goed of slecht, naar gelang uw smaak.

Wij die ook voor u gedefileerd, keerden terug naar ons kamp, om ons te verkleden en een half uur later betrokken wij weer voor 48 achtereenvolgende uren onze wachten, langs de kusten van Curaçao. U gaat vanavond slapen, wetende, dat zij, die vanmorgen voor u paradeerden, dan niet slapen, doch hun plichten doen op hun posten. Wij hebben ons best gedaan eenieder voor zich, om, tussen zware wachten door, u en den uwen te tonen, dat wij ook na 3 jaren zware dienst en grootste krachtsinspanning niet versagen, maar volhouden, tot de overwinning zal zijn behaald. Wij hopen en verwachten, dat het Nederlandse spreekwoord „onbekend maakt onbemind" ook in Curaçao zal bewaarheid worden.

Wij geven u de verzekering, dat wij pal blijven staan op onze posten, wat er ook moge gebeuren, als Nederlandse jongens voor Koningin en Vaderland; dus ook voor u, Burgerij van Curaçao en zien uit naar een volgende parade.

ADJUDANT VAN DE LAARSCHOT NAAR ARUBA VOOR ONTVANGST GOUVERNEUR KASTEEL.

Morgenmiddag om 13 uur zal Adjudant van de Laarschot naar Aruba vliegen om daar de nodige maatregelen te treffen voor verwelkoming van Dr. Kasteel op Nederlands grondgebied (erewacht, commissie van ontvangst e.d.), en om zijn toekomstigen chef namens Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao te verwelkomen.

SOFTBALL-WEDSTRIJDEN.

Bij de gisteren op het Mundo-Nobo terrein gehouden softball-wedstrijden trad als overwinnaar uit het veld Compagnie D, met een stand van 9 — 7.

BUITENLAND.

DUITS OFFENSIEF IN VOORTGANG.

Henry Cassidy seint uit Moskou:

Het Russische leger vermande zich op minder dan 320 km. van de Wolgarivier tegen de bloedige Duitse opmars, die zich met een snelheid van meer dan 110 km. per week voortrolde naar de streek van Boguchar — het verste punt dat tot nu toe door de Duitsers werd bereikt. De Russen deelden mede, dat drie speerpunten — waarvan de Noordelijke berust op Voronesj — ten koste van hevige Duitse verliezen in manschappen en materiaal gedreven werden tussen de Zuidelijke en Centrale Russische legers in een poging zich van hen te ontdoen voor een vastberaden slag naar de Caucasus.

De middenste speerpunt van het offensief ging door Kantemirovka, op ongeveer 235 km. ten Zuiden van Voronesj, waardoor de Russen gedwongen werden zich terug te trekken naar de streek van Boguchar, ongeveer 300 km. ten Noord-Westen van Stalingrad gelegen.

De Russische berichten zeiden dat de Sovjets iedere meter grond op grimmige wijze betwisten, de grond voor de Duitsers met landmijnen bestrooien en een verschrikkelijke tol eisen aan Duitse levens en machines. Boguchar ligt op ongeveer 80 km. meer beoosten Rostov dat de onlangs verste punt van Duitse penetratie was. De derde speerpunt van het Duitse offensief sloeg de Russen uit Lisitsjansk, ongeveer 90 km. ten Zuiden van Kantemirovka, en dwong hen nieuwe posities in te nemen, welke waarschijnlijk gelegen zijn aan de Oostelijke oevers van de Donetsrivier (Moskou, (AP) 13.7).

POKROVSK DOOR DUITSERS GENOMEN?

De radio van Vichy zeide, dat de Duitsers Pokrovsk bezet hebben in een geïntensificeerde aanval op Rostov. Pokrovsk ligt ongeveer 32 kilometer ten Noorden van Taganrog (Londen (AP) 13.7).

DUITSE TERUGTREKKING.

De radio van Moskou zeide, dat volgens mededeling van den correspondent van „Pravda" de Duitsers begonnen zijn zich terug te trekken uit een „belangrijk bewoonde plaats" aan het Voronesj-front (Moskou, (AP) 12.7).

TOPPUNT VAN DUITSE WRAAKLUST.

De Duitsers deelden in Parijs mede, dat zij jongemannen van boven de 18 jaar die familie-leden zijn van vluchtelingen, die door de Duitse militaire Raad worden beschudigd van terrorisatie en sabotage, zullen doodschieten. Kinderen beneden 18 jaar en vrouwelijke familie-leden van de vluchtelingen werden blootgesteld aan zware arbeid (Vichy, (AP) 13.7).

RUSSISCHE LUCHTAANVALLEN OP FINS GEBIED.

De Finnen deelden mede, dat Russische bommenwerpers brandbommen met vloeibare inhoud en phosphorballen gebruikten in een levendige activiteit boven de Aunus-landengte en de kusten van het Lagomeer. 9 Vliegtuigen zonden smalle buizen met brandbaar vuur hebben geworpen op bewoonde sectoren aan het Lagomeer Helsinki, (AP) 13.7).

NIEUWS VAN OVERAL.

— Lissabon: Het rijden met automobielen is geheel Portugal stopgezet wegens tekort aan benzine. Slechts enkele dienstwagens en taxi's voor dringende diensten mogen blijven rijden. Krantenmannen mogen hun auto's gebruiken en krijgen 15 liters benzine per dag.

— Londen: Britse militaire leiders verklaren, dat generaal Rommel op het ogenblik zijn troepen versterkt door de aanvoer van materiaal en manschappen door de lucht en over zee. Hij bereidt zich voor om de aanval tegen Alexandrië te ondernemen.

— Moskou: De slag langs de oevers van de Don werd heden nog verwoeder, toen de Duitsers steeds meer tanks, vliegtuigen en duizenden soldaten in de strijd wierpen met het doel het offensief over een groter streek uit te breiden. Het gevecht in deze Zuidelijke sector van Rusland, dat ongeveer 2 weken geleden begon bij Kursk, is nu duidelijk geworden. De Duitsers willen voortrukken in twee richtingen. De een langs de Don naar boven bij Voronesj. De ander langs de Don naar beneden tussen deze rivier en de Donets in. Beide operaties worden met zulk een kracht uitgevoerd, dat zij zeer ernstige bedreigingen vormen voor Rostov, de Caucasus en de sterken rond de Wolga.

— New Delhi: Het Britse luchthoofdkwartier deelt mede, dat de vijand troepen samentrekt in de streek van Kalewa in het Noordwesten van Birma en dat deze troepen door de Raf op 12 Juli werden aangevallen. Het weer was slecht. Ook de Noordelijke en Oosteijke districten van Kalewa werden gebombardeerd en de hutten langs de oevers van de rivier met machinegeweren beschoten. Alle vliegtuigen keerden behouden van deze tocht terug.

— Tsjungking: In de Kiangsi provincie trekken de Japanners overhaast luchtstrijdkrachten samen om 30.000 Japanners te hulp te snellen, die door de hinezen in een val gelokt zijn tussen de rivieren Kan en Fu. Deze Japanse strijdkrachten probeerden Zuidwaarts op te rukken naar de Fukien provincie. De Japanners trachtten nog stand te houden in Lintsjwan, maar dit werd belet.

— Londen: De Parijse radio maakte bekend, dat 2 Canadese contingenten in Noord Afrika aankwamen ter versterking van de Britse troepen. Zij hebben echter geen deel genomen aan de strijd.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— Londen: Volgens het Britse nieuwsagentschap deelde de radio-omroep van het Russische inlichtingenbureau mede, dat de Nazies een dorp van de provincie Telemark in Zuid Noorwegen uitgeroeid hebben. Alle bewoners met inbegrip van vrouwen en kinderen werden neergeschoten. Iemand van de Noorse Regering in bailingschap zeide, dat hem hierover nog niets bekend was.

— Vichy: Berichten in Vichy melden, dat de Franse politie zich verenigde met de Duitse politie in een gevecht tegen Fransen, die handgranaten wierpen te Houdin, een voorstad van Parijs. Een der Fransen werd gedood, toen de politie een huis bestormde, dat volgens de Fransen een verblijfplaats van communisten was. In het huis werden sabotagemiddelen gevonden, dynamiet en handgranaten.

— Londen: De Vrije Fransen delen mede, dat 60.000 vluchtelingen uit Keulen te Parijs aankwamen. Zij werden ondergebracht in in beslag genomen huizen en hotels. De „Koelnische Zeitung" zegt, dat er practisch niets is overgebleven van het oude Keulen. Het gehele zaken- en handelscentrum is totaal vernield.

Voortzetting van de huldiging des Gouverneurs.

„Ere wien ere toekomt", de A.M.C. door Emile Dankmeyers mond.

Audiënties mochten lang duren, schriftelijk overleg ging op prettige toon, bij afwikkeling van zaken een hartelijke verstandhouding, aldus Voorzitter George J. Ferguson van de Ambtenarenbond.

John Horris Sprockel zegt namens ons volk: „U gaat, Uw werk blijft, zichtbaar voor iedereen."

De Gouverneur: „Bovenwinders, ik heb U niet vergeten . . . ."

„Maak een goed gebruik van de voor u verkregen rechten".

Dr. Wix wijst op hetgeen de Gouverneur gedaan heeft voor de wederzijdse toenadering der vrije gebiedsdelen door de oprichting van het Comité Suriname—Curaçao.

De Algemeen Militair Commandant spreekt:

Vrijdagavond om 19.30 uur werd door de radio de huldiging van den Gouverneur voortgezet, waarbij als eerste spreker optrad Luitenant **Emile Dankmeyer**, die een door den Algemeen Militair Commandant **Carel J. Baron van Asbeck** (ziek) opgestelde rede voorlas:

Het is een aangename taak — zo zeide hij — om iemand te huldigen. Maar tevens is het een moeilijke taak, omdat men moet weten waarom men dien persoon hulde brengt. Dubbel moeilijk is het dan als woordvoerder van de weermacht op te treden, vooral daar ik mij slechts korte tijd op Curaçao bevind.

Gedurende die korte tijd heb ik den Gouverneur echter leren kennen als een Chef, wiens belangstelling voor de militaire zaken onverflauwd is gebleven tot op de huidige dag.

In de vier maanden, die achter ons liggen, is er veel gebeurd. De verhoogde vijandelijke activiteit in de Caraïbische Zee bracht een radicale verandering. Het Opperbevel over de Curaçaose strijdkrachten, dat tot nu toe in feite bij den Gouverneur berust had, bleef nu slechts in naam bij hem, nu de Amerikanen de verdediging van het Caraïbische gebied op zich genomen hebben. Dit is echter voor Zijne Excellentie geen reden geweest om zijn belangstelling te doen verminderen.

Voor het afschilderen van den Gouverneur als Opperbevelhebber zou ik dus verder terug moeten gaan, doch aangezien ik mij niet zo lang op Curaçao bevind, is mij dit niet gemakkelijk, wijl mijn voorganger Kolonel Van den Donker niet in staat is geweest mij vóór zijn vertrek hierover vele inlichtingen te verschaffen.

Bij het aanvaarden van het Bestuur 6 jaar geleden trof Gouverneur Wouters echter op Curaçao een strijdmacht aan van ongeveer 200 man soldaten, een gelijk aantal Militaire Politietroepen en 130 Vrijwilligers.

Dit aantal was natuurlijk beneden peil voor geval er gevaar voor dit gebied zou opdagen. Onmiddellijk werden duizenden vertogen naar Den Haag verzonden. Deze bleven jammer genoeg onbeantwoord.

De gebeurtenissen van 1938, het verdrag van München en wat daaraan vastzat, hebben hierin echter verandering gebracht.

De eerste verbeteringen waren de batterijen van middelzwaar caliber, die op Curaçao en Aruba werden opgesteld.

Het werd inmiddels midden 1940 en Nederland was reeds overrompeld toen de eerste proefschoten over het water donderden.

Langzamerhand drong de behoefte zich sterker op voor een betere weermacht.

De Gouverneur heeft in de totstandkoming hiervan een krachtig aandeel genomen. De kern van de verdediging bleven de Mariniers en het Vrijwilligerscorps.

De Militaire Politie bleef de vooruitgeschoven voelhoorn van de troepen bij alarmtoestand.

Thans bestaat onze weermacht uit Mariniers, de Militaire Politie, het Vrijwilligerscorps, de Schutterij, Leden van het Koninklijk Nederlandsch Leger, Leden van het Koninklijk Nederlands-Indische Leger en de Canadezen.

Naast deze militaire macht, welker aantal steeds toeneemt, kwam kort geleden de Burgerwacht.

Hedenmorgen [dit was natuurlijk jl. Vrijdag] heeft in de parade met de andere troepen ook de Burgerwacht gelopen. Wat een blijdschap zal het den Gouverneur bezorgd hebben nog voor zijn vertrek ook de Burgerwacht te hebben kunnen gadeslaan.

De spreker gaat verder voort met de verschillende diensten op te noemen, die onder het beleid van Z. E. Gouverneur Gielliam J. J. Wouters alhier zijn opgericht. Daar zijn de Transport Colonne van het Rode Kruis, daar is de Geestelijke verzorging, daar zijn de Militaire Tehuizen.

Dit is slechts een globale opsomming.

Men ziet hierdoor echter hoe de Gouverneur zich altijd voor de weermacht heeft ingespannen naast de zorgen, die voor hem voortsproten uit zijn functie als Burgerlijk Hoofd van dit Gewest. Het is dus niet meer dan billijk, dat hem hiervoor de lof wordt toegekend. Ere wien ere toekomt.

De Voorzitter van de Curaçaose Ambtenarenbond voert het woord:

Hierna nam de Griffier der Staten van Curaçao George Jean Ferguson het woord om namens de ambtenaren een woord van afscheid te spreken.

Excellentie!

Wanneer ik op deze dag, waarop U, de 49e Nederlandse Gouverneur van Curaçao en dit gebiedsdeel over en weer elkander vaarwel zeggen, U via de Curom nader om in mijn hoedanigheid van voorzitter van de Algemene Curaçaose Ambtenarenbond namens de ambtenaren een woord van afscheid tot U te richten, dan doe ik dat in een andere verhouding, dan waarin zo meteen de Heer Sprockel tot U zal spreken.

Zal de voorzitter van de Staten namens de bevolking het woord voeren tot den Gouverneur, ik spreek namens dat onderdeel van de bewoners van Curaçao, dat de eer had onder Uw leiding de organisatie van de Gouvernementsdienst te vormen, hier en op Aruba, Bonaire en de Bovenwindse Eilanden, en dat in U in de eerste plaats de top dier organisatie, den hoogsten chef ziet.

Wanneer wij dus heden van U afscheid nemen, Excellentie, dan scheiden wij van onzen hoogsten chef.

Bij dit scheiden dan wil ik U in de eerste plaats dank zeggen voor de van U ondervonden welwillendheid en steun.

In mijn hoedanigheid van voorzitter van de Algemene Curaçaose Ambtenarenbond heb ik meermalen het voorrecht gehad met de andere leden van het Dagelijks Bestuur door Uwe Excellentie in audiëntie te worden ontvangen. Typerend voor de stemming, welke er bij deze audiënties heerste, is hetgeen omtrent de eerste, waarin ik, op 11 Augustus 1938, mocht worden ontvangen, in onze Mededelingen is gezegd: „Inderdaad een voorrecht. De hartelijke ontvangst, welke het Dagelijks Bestuur ten deel viel en de toon van goed verstaan, waarin het overleg gepleegd werd, maakten dit voor ons zeer aangenaam. Laten we hopen, dat het ook voor Zijne Excellentie zo was en dat de hartelijke verstandhouding, welke tussen het Bestuur van Curaçao en onze bescheiden vereniging bestaat, nimmer verstoord worde."

In een volgend exemplaar van ons orgaan schreven we over een andere keer, dat U ons heeft ontvangen: „Het was als de vorige maal. Inderdaad een voorrecht." „Stel U voor, dat Zijne Excellentie ons, toen de bespreking wat lang duurde, zelfs zeide: „Als ielui weer eens zoveel te bespreken hebben, vraag dan audiëntie voor een andere dan een audiëntiedag, want we moeten het nu wat gaan bekorten, anders loopt mijn audiëntie in de war." Intussen, toen we de laatste maal bij U waren, hebben we U weer ruim anderhalf uur opgehouden.

Biezonder hebben we het steeds op prijs gesteld, dat een van de oorzaken, waarom deze besprekingen wat ruime tijd in beslag namen, was, dat zij wat vertrouwelijk gevoerd werden. Zo herinner ik me heel goed, dat bij een daarvan Uwe Excellentie zich er over uitliet, hoe goed U het hier vond, en dat U er niets tegen zou hebben later hier te blijven wonen. Toen ik dan ook na de officiële bekendmaking van Uw aftreden hoorde, dat dit voornemen bij U bestond, was ik daarover gans niet verwonderd.

Ook het schriftelijk overleg met Uwe Excellentie heeft steeds in de prettigste toon plaats gehad. Misschien is ook het feit, dat we er ons angstvallig van onthouden hebben ooit iets te vragen, wat we niet naar alle redelijkheid en billijkheid volkomen konden verantwoorden, daaraan niet vreemd.

Zijne Excellentie G. J. J. Wouters.

Wij ambtenaren in het algemeen hebben van U de indruk, dat U een Gouverneur, een chef was, waarmede te praten viel. Bij nadere kennismaking trad voornamelijk het menselijke in U op de voorgrond en vond waardering.

Ieder ambtenaar, die wat op het hart had, kon zich dan ook vrijelijk tegenover Uwe Excellentie uitspreken. En ik weet, dat wanneer U aan redelijke wensen kon tegemoet komen, U dat niet naliet.

Wij van het Bestuur van de Algemene Curaçaose Ambtenarenbond speciaal zijn U zeer erkentelijk voor de medewerking bij de verschillende schakeringen van ons streven van U ondervonden.

U bent ons tegemoet gekomen, toen we U verzochten een regeling te treffen, waardoor de ambtenaren regelmatig van hun jaarlijkse vrijstelling van dienst gebruik zouden maken — wat wij in het belang van de dienst achten. En weet U nog dat U de mogelijkheid hebt geopperd, om, als bleek van voldoende animo om de vacanties op de andere eilanden of in de buitendistricten op Curaçao door te brengen, een geschikte woning te onzer beschikking te stellen? Die animo is helaas niet gebleken.

En dan onze ambtenarenwoningbouw! Ik weet wel, dat toen wij deze entameerden, er grote nood bestond aan geschikte woningen vooral voor de middenmoot onder de ambtenaren, en dat dus door onze bouw ook de dienst gebaat werd, maar dit doet niets af aan het feit, dat U ook ons geholpen hebt, en enthousiast geholpen hebt: materieel door de onontbeerlijke voorschotverlening eerst in 15 jaar af te betalen en later, toen onder die voorwaarde de huizen te duur bleken te zullen worden, in 20 jaar, en moreel door Uw grote belangstelling. Niet alleen kwamen U, Mevrouw en Mejuffrouw Wouters naar de in de Loge de Vergenoeging uitgestalde resultaten van de door ons uitgeschreven prijsvragen kijken, doch toen de woningen op Curaçao gereed waren, kwam U ze persoonlijk, vergezeld van Uw adjudant en den Administrateur van Financiën bezichtigen. Bij onze bouw op Aruba mocht Uw steun ons weer ten deel vallen.

Het zal dan ook voor Uwe Excellentie een voldoening zijn te vernemen, dat onze woningbouw algemeen als een succes beschouwd wordt.

Niemand minder dan Uwe Excellentie, liet, toen wij Uw steun verzochten voor een ziekenhuis- en operatieverzekering, voor ons uit Nederland de statuten komen van een ziekenfonds, tot welker oprichting U in de gemeente Wamel het initiatief had genomen.

De toestanden bleken hier echter zo verschillend, dat het systeem niet kon worden gevolgd. Toen we vervolgens een verzekering ter hand namen, waarbij het excess-risico zou worden gedekt, was U zo goed zich in principe bereid te verklaren een bepaalde subsidie daarvoor aan te vragen, mits wij eerst voor de dag kwamen met hetgeen wij in dezen zelf konden doen. Deze zaak is nu in studie bij den Heer Van der Velde van Fatum.

Ook voor ons streven verbetering te brengen in onze verlofsregeling, interesseerde Uwe Excellentie zich. Ook deze quaestie mocht haar beslag nog niet krijgen.

Zeer biezonder erkentelijk zijn wij Uwer Excellentie geweest toen U begin 1940 hebt willen terugkomen op het voornemen intrekking van de duurtebijslag, niet zo lang te voren aan de gehuwde ambtenaren toegekend. Ik kan me voorstellen, dat U zelf niet weet hoe dankbaar wij U daarvoor zijn. Het ging immers bij ons om een principiële quaestie; daarom dat onze salarissen niet mogen worden aangesproken voor uitgaven in het belang der gemeenschap.

Die zijn daartoe niet aangewezen, doch die uitgaven moeten bestreden worden uit de belastingpenningen. Hieruit bleek, dat ook onze rechten van gelijkheid en veiligheid bij Uwe Excellentie in goede handen waren.

Van zeer veel gewicht voor de Gouvernements dienst, voor de subalterne, lagere en adspirant ambtenaren is geweest de, na onze Bond ter zake te hebben gehoord, door Uwe Excellentie bij gouvernementsbeschikking van 7 Augustus 1937 No. 1364 vastgestelde regeling betreffende de indeling, opleiding en bevordering der administratieve ambtenaren, onlangs herzien, bij besluit afgekondigd in publicatieblad No. 93 van dit jaar. Niet alleen werden daarbij voor het eerst en in logisch verband regelen omtrent evengenoemde onderwerpen vastgesteld, doch een nieuwe richting ter zake werd daarbij ingevoerd, welke in de practijk blijkt te hebben voldaan.

In dit verband dient ook vermeld te worden de in diezelfde periode van 1937 vastgestelde organisatie dienstvoorwaarden en verplichtingen van het Corps douaneambtenaren.

En nu, Excellentie, na gedurende een periode van 6 jaar het Bestuur over Curaçao te hebben gevoerd, gedurende welke tijd U onze hoogste chef bent geweest en wij Uw medewerkers, scheiden zich onze wegen.

Uit het voorafgaande zal het U duidelijk zijn, dat wij het tijdperk gedurende welke U aan de top van de Gouvernementsorganisatie van Curaçao hebt gestaan, in dankbare herinnering zullen houden.

Onze beste wensen voor het welzijn van Uwe Excellentie, Mevrouw Wouters en Mejuffrouw Wouters, vergezellen U in het vreemde land, waarheen Gij over enkele dagen zult trekken, en wanneer Gij later weer thuis komt, hetzij in Nederland, hetzij in Curaçao.

Voorzitter der Staten dankt namens het volk.

Na den Heer G. J. Ferguson nam de Voorzitter der Staten van Curaçao het woord om namens de bevolking een afscheidswoord te spreken.

Met genoegen heb ik het verzoek van de Curom, mij gedaan door den actieven voorzitter, den Heer A. Kreps, aangenomen, om vanavond in naam van de bevolking van dit gebiedsdeel bij het heengaan van den aftredenden Gouverneur G. J. J. Wouters, een afscheidsrede uit te spreken. Ik beschouw deze opdracht als een voorrecht en een eer, enerzijds om de groep, in wier naam ik mag spreken, de bevolking van Curaçao, waaraan ik door allerlei banden verbonden ben, anderzijds om den persoon, over wien en tot wien ik zal spreken, Gouverneur Wouters, die naar de mate dat ik hem gedurende de zes lange jaren van zijn ambtsperiode steeds nader en beter leerde kennen, mijn steeds toenemende hoogachting en waardering heeft verworven.

Excellentie Gouverneur Wouters, de dag nadert, waarop U ons gaat verlaten. Ons onbekend en onbemind kwam U hier, zes jaren geleden. Als wij ons in gedachten even verplaatsen naar dat tijdstip van Uw aankomst op Curaçao, als wij daar even bij stilstaan en met elkander vergelijken het Curaçao van toen en het Curaçao van heden, dan merken wij een groot verschil op. De tijden zijn in dat korte tijdsverloop zeer veranderd. Curaçao is in velerlei opzicht vooruit gegaan, al is het waar dat wij een critieke tijd doormaken en de naaste toekomst zelfs zeer onzeker is. Zijn er wellicht verschillende omstandigheden, die medegewerkt hebben tot de bloei en vooruitgang van Curaçao gedurende de laatste jaren, het staat vast, dat het Bestuur van Uwe Excellentie daarin een belangrijk aandeel heeft gehad. De wet-

gevende arbeid, door Uwe Excellentie in samenwerking met de Staten verricht, is zeer omvangrijk en van grote betekenis geweest.

Zes jaren geleden had Curaçao nauwelijks de eerste schreden gedaan op de weg der sociale wetgeving. Dat wil niet zeggen, dat voordien hier niet door de zorgen van het Gouvernement verscheidene goede sociale voorzieningen bestonden. Op het gebied der sociale wetgeving echter bestond een grote achterstand. Onder het Bestuur van Uwe Excellentie bereikten het publicatieblad: de Ziekteregeling, de Ongevallenregeling, de Regeling der Winkelsluiting, de Werktijdregeling van het winkelpersoneel en vele andere minder belangrijke sociale regelingen, terwijl verschillende bij de Staten in behandeling zijn. De sociale wetten, het zij nogmaals gezegd, zijn van groot belang voor de Curaçaose bevolking.

Het Onderwijs was een voorwerp van aanhoudende zorg voor het Bestuur van Uwe Excellentie en de genomen voorzieningen allerwegen, werden bekroond met de invoer van Middelbaar Onderwijs en de tot stand koming van de A.M.S., de Algemene Middelbare School. Jammer, dat Uwe Excellentie de invoering van de Leerplicht, waarvoor een ontwerp klaar ligt, niet meer zal meemaken op Curaçao.

Niet onvernoemd mag blijven, sprekend over de wetgevende arbeid onder Uw bestuur: de verordening, waarbij het Kiesrecht belangrijk werd uitgebreid: een belangrijke schakel in de politieke emancipatie van de bevolking van dit gebiedsdeel.

Als Regent heeft Uwe Excellentie mooi werk verricht. In dit opzicht was Uw taak alles behalve gemakkelijk. Men moet, naast andere factoren, de tijd waarin wij leven in aanmerking nemen, om dit te begrijpen. Maar Gouverneur Wouters heeft getoond een goede regeerder te zijn, die daarbij in de toekomst zag.

Ik moge hier als bewijs o.m. noemen Uw doorgezet pogen om de defensie van Curaçao op te voeren, de Schutterijverordening, waarbij het landskind ingeschakeld werd in de verdediging van eigen land, de maatregelen getroffen tot opleiding van geschikte, goede ambtenaren.

Excellentie, gedurende zes jaren hebt U onverpoosd al Uw gaven van geest en verstand ten beste gegeven voor het welzijn van dit gebiedsdeel. In het particuliere leven gaf U het voorbeeld van een goed christen, een Katholiek met een groot Geloof en groot Godsbetrouwen. Dat prachtige voorbeeld van een Gouverneur, van het Eerste Gezin van Curaçao, was op zichzelf reeds een apostolaat.

Excellentie, U is de Curaçaose bevolking tegemoet getreden, onbevangen zonder enig vooroordeel. De bevolking, zeer intuïtief aangelegd, heeft onmiddellijk in U herkend den vriend, den weldoener, den beschermer.

En nu gaat U Curaçao verlaten na gedurende zes werkzame jaren de waardige vertegenwoordiger te zijn geweest van onze geëerbiedigde Koningin Wilhelmina. Veel goeds hebt U gewrocht voor de bevolking van dit gebiedsdeel.

De bewoners van onze eilanden hebben gedurende de laatste weken getoond, dat zij U dankbaar zijn. Ik moge nogmaals van deze plaats uiting geven aan die dankbaarheid.

Excellentie, U gaat, Uw werk blijft, zichtbaar voor iedereen; de dankbaarheid blijft in de harten van de duizenden, tot wier voordeel dat werk tot stand is gebracht. Aan ons blijft de taak tot volle ontplooiing te brengen, wat U op gezonde basis hebt opgezet. Het is nu uiterst moeilijk Uw bestuursperiode in volle omvang en naar waarde te beoordelen. Ik draag de overtuiging, dat na tijd en wijle, dit tijdvak zich als een lichtvak zal aftekenen in de geschiedenis van Curaçao. Hoe het zij, ik ben er zeker van dat U, Excellentie, steeds met genoegen en voldoening zult terugzien op de jaren op Curaçao doorgebracht. Met voldoening, omdat U vruchtbaar werk hebt verricht; met genoegen, omdat U steeds in aangename herinnering zal blijven de genegenheid, die Uw persoon en Uw familie hebben gewonnen bij talrijken. Het lief en leed zijn U niet onthouden. Bij hoogtijd en beproeving echter werdt gij en de Uwen omringd door de deelneming van honderden.

Excellentie Gouverneur Wouters, de beste wensen van de bevolking van dit gebiedsdeel vergezellen U op Uw verdere levensbaan. Gods bijstand moge U steeds nabij blijven. Gods zegen moge in ruime mate Uw deel zijn. Namens de bewoners van dit gebiedsdeel wordt U toegewenst: een otium cum dignitate. Voelen wij met U mee, dat U door de tijdsomstandigheden niet rechtstreeks naar Uw geliefd Nederland kunt terugkeren, de hoop, de wens en het vooruitzicht, U spoedig op Uw doorreis naar patria terug te zien, werken als een verzachtende balsem.

Moge deze hoop spoedig in vervulling gaan en gij, Excellentie met Mejuffrouw Wouters na een aangenaam verblijf in het vriendelijke Costa Rica, in Nederland van de vreugde en blijdschap ener volkomen overwinning en van een rechtvaardige vrede getuigen zijn.

Zijne Excellentie Gouverneur Gielliam J. J. Wouters.

Na de rede van den Heer John Horris Sprockel nam Zijne Excellentie de Gouverneur het woord voor zijn afscheid aan de bewoners van het Gebiedsdeel Curaçao.

Hooggeachte inwoners van het gebiedsdeel Curaçao,

Zoals u bekend is, loopt mijn ambtsperiode de 13 Juli e.k. af en zal ik in verband daarmede op de 15 Juli d.a.v. mijn functie van Gouverneur over dit gebiedsdeel neerleggen en aan mijn opvolger Dr. P.A. Kasteel overdragen.

Van velen uwer heb ik persoonlijk afscheid kunnen nemen, doch van de meesten niet en daarom is het mij een behoefte des harten zulks langs deze weg te doen.

Ik dank de Curom, dat zij mij daartoe deze avond in de gelegenheid stelt.

Ik dank ook de heren Baron van Asbeck, Ferguson en Sprockel voor hetgeen zij in verband met mijn heengaan hedenavond hebben gezegd.

Ik dank hun zeer hartelijk en geef hun gaarne de verzekering, alsook aan degenen uit wier naam zij spraken, dat nun woorden op mij een diepe en onuitwisbare indruk hebben gemaakt.

Met medewerking van de Koloniale Raad, de Staten van Curaçao, de Raad van Bestuur en van anderen heb ik gedurende mijn ambtsperiode veel kunnen doen voor het volk van dit gebiedsdeel, voor dat volk, waarvan ik gedurende mijn Gouverneurschap ben gaan houden, zoals ik ben gaan houden van het gebiedsdeel zelf.

Gaarne had ik mij meer onder u bewogen dan ik gedaan heb, doch mijn drukke ambtsbezigheden beletten mij dit helaas veel te veel, hielden mij aan mijn schrijf- en conferentietafel gebonden.

En na het uitbreken van de oorlog werd dit met de dag erger.

Slechts met de grootste moeite kon ik mij vrij maken voor bezoeken — meestal korte — aan de eilanden Bonaire en Aruba, terwijl van een bezoek aan de eilanden St. Maarten, Saba en St. Eustatius geen sprake meer kon zijn.

Ik heb u, Bovenwinders echter ook toen niet vergeten.

Teneinde uw belangen zo goed mogelijk te kunnen behartigen, stuurde ik meer dan vroeger hoofdambtenaren en ambtenaren naar uw eilanden ter bestudering ter plaatse van allerlei vraagstukken, waarover zij mij dan na terugkomst op Curaçao uitgebreide rapporten uitbrachten.

Het zelfde geldt in zekere mate ook voor de eilanden Aruba en Bonaire, doch daar kon ik — gezien de zoveel kortere afstanden — zo nu en dan zelf naar toe gaan.

Toen ik het ambt van Gouverneur over dit gebiedsdeel aanvaardde, waren velen uwer van oordeel, dat ik een gemakkelijke bestuursperiode tegemoet ging, een periode, waarin alles als op wielen zou lopen.

Ik deelde die zienswijze niet.

Ik was er namelijk vast van overtuigd dat gedurende mijn bestuursperiode een nieuwe wereldoorlog zou uitbreken. Ik kon voorts verwachten dat mijn tegenstanders het mij niet gemakkelijk zouden maken. Mijn programma, vrijwel geheel opgemaakt nadat ik de toestanden hier ter plaatse had bestudeerd, heb ik afgewerkt.

Ik dank God, met wiens hulp dit geschied is, dat ik dit op het ogenblik van afscheid kan zeggen. Ik dank God daarvoor, omdat ik als werktuig in Zijn almachtige hand naar mijn vaste overtuiging niet alleen voor het ogenblik veel voor het volk van dit gebiedsdeel heb mogen doen, maar er ook een nieuw en beter tijdperk voor heb kunnen inluiden.

Maak er een goed gebruik van.

Maak een goed gebruik van de voor u verkregen rechten.

Toon ze u waardig door o.m. in alles de naastenliefde te beoefenen en nooit of te nimmer een ander te doen, wat gij niet gaarne zoudt hebben dat men u zou aandoen.

De oorlog, die ik — zoals ik zoëven zeide — verwachtte, brak in 1939 uit.

De nodige voorbereidingen voor de mobilisatie, de defensie, de voedselvoorziening enz. enz. had ik, daarin krachtig bijgestaan door mijn adviseurs, getroffen.

Tot nog toe heeft alles zowel op militair als op ander gebied een goed verloop gehad.

Ik betuig allen, die mij steunden, mijn dank. Een biezonder woord van dank moge ik richten tot de Engelsen en Amerikanen, die ons bij de verdediging van dit gebiedsdeel zo krachtig ter zijde stonden en staan.

De oorlog werd aanvankelijk op grote afstand van ons gevoerd. We hoorden er niets over, we lazen er iets van, we steunden naar ons beste weten en kunnen, maar daarbij bleef het, tot dat in Februari van dit jaar de vijand bij wijze van spreken aan de poorten van ons gebiedsdeel kwam kloppen.

Aruba werd beschoten, schepen werden nabij dit eiland en nabij Curaçao tot zinken gebracht, waardoor vele mensen, waaronder ook bewoners van dit gebiedsdeel, een gewelddadige dood stierven, terwijl wij door moeilijkheden in de aanvoer van alles wat wij voor het dagelijks leven nodig hebben, aan den lijve voelden en voelen, dat ook ons gebiedsdeel in oorlog is. Niettemin moeten wij God danken, omdat de offers, welke tot nog toe door ons gebracht moesten worden niets, maar dan ook niets zijn in vergelijking met die, welke onze landgenoten in het Moederland en in Nederlands Oost-Indië brachten en nog elke dag brengen, om niet te spreken van de dagelijkse offers onzer bondgenoten.

Geve God dat de bewoners van dit gebiedsdeel gedurende de verdere duur van de oorlog geen grotere offers dan die welke tot nu toe gebracht worden, gevraagd zullen worden.

Geve God dat weldra een einde aan deze rampzalige oorlog moge komen en dat het gebiedsdeel Curaçao dan weer spoedig hetzelfde beeld van welvaart en geluk moge vertonen als vóór 1939.

Moge het dan met Gods hulp en onder leiding van mijn hoogstaanden en kundigen opvolger met grote sprongen voortgaan op de weg van voorspoed.

Als deze wensen in vervulling gaan, zullen zij niet alleen U, maar ook mijn vrouw, dochter en mij gelukkig maken, omdat gij, inwoners van dit gebiedsdeel, kinderen van licht, kleur en zon, ons altijd na aan het hart zult blijven liggen.

Wij zullen u en uw mooie eilanden nooit vergeten, zoals wij ook nooit zullen vergeten de genegenheid, die u ons toedraagt en die gij op zo duidelijke en hartelijke wijze vooral in de laatste maanden van ons verblijf onder u, tconde.

Ook zullen wij nooit vergeten uw medeleven toen onze dochter in het einde van 1940 leed aan een levensgevaarlijke ziekte. Dat alles, ik herhaal het, vergeten wij nooit, vergeten wij nimmer. Het ga u allen wel. God zegene u. Leef gelukkig.

Dr. Richard J. Wix spreekt namens de Surinamers.

Nadat de rede van Zijne Excellentie in het Papiament door den Heer P. M. Maduro en in de Engelse taal door den Heer J. A. Th. de Boer was voorgelezen, nam **Dr. Richard J. Wix**, Voorzitter van de Algemeen Surinaamse Vereniging Justitia Pietas Fides, het woord.

Dr. Wix deelt mede, dat de laatste weken zoveel afscheidswoorden aan het adres van Zijne Excellentie zijn gericht, dat Hij er wel een weinig moede van geworden zal zijn. De spreker wil daarom het geduld van den Gouverneur niet langer op de proef stellen en namens de Surinamers een kort woord van dank zeggen voor al wat Hij gedurende zijn ambtsperiode voor hen gedaan heeft. Hierbij noemt Dr. Wix vooral de hulp bij het oprichten van J.P.F. en de steun en medewerking bij het uitgeven van het orgaan van de Vereniging.

Zijne Excellentie is weliswaar nooit temidden van de Vereniging gezien als gast, niettegenstaande de talrijke uitnodigingen, doch op andere momenten heeft Hij daarom des te meer blijk gegeven van de warme sympathie, welke hij den Surinamers toedraagt. De oprichting van het Comité Suriname-Curaçao is daarvan een bewijs.

Zes lange jaren heeft Gouverneur Wouters zich uitgesloofd voor de belangen van dit gebiesdeel. Zijn rust zal dus welverdiend zijn. Laat Hem dan aan de vooravond van Zijn vertrek de beste wensen van de Surinamers medenemen voor Zijn toekomstig leven alsmede voor dat van Zijn Gezin.

De Heer Max Tak spreekt dan een kort woord als inleiding van het programma, dat aan den Gouverneur wordt aangeboden door de muziekafdeling van J.P.F., waarop aan de luisteraars een uur van aangename verpozing wordt verschaft.

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

Kernen van Ingezonden Stukken, die te lang zijn om geheel gepubliceerd te worden:

De Heer **Isaac A. Mauricio** schrijft een ingezonden stuk, waarin hij de vrees uit, dat het economische leven alhier wordt geparaliseerd als gevolg van de nieuwste bepalingen in de Verenigde Staten met betrekking tot de export-wet in oorlogstijd. In andere Zuidamerikaanse landen is dit gevaar niet zo groot, omdat die genoeg bronnen binnen eigen bereik hebben. Onze levensbehoeften moeten daarentegen alle uit het buitenland komen. De Import was daarom de slagader van het Curaçaose economische leven. De duikbotenoorlog en bovengenoemde bepalingen betekenen een groot gevaar voor de handel, en bij het reeds acute tekort aan banden, dreigt ook een tekort aan voedsel. De Heer Mauricio, die opmerkt zelf weinig van economie af te weten, zegt toch te hebben gemeend de aandacht op de door hem naar voren gebrachte problemen te moeten vestigen en aan te dringen op een instantie of persoon in de Verenigde Staten, die Curaçao's belangen aldaar kan voorstaan.

—0—

De Heer **R. J. Beugeling** wenst in 1942 een Bedrijfscongres te Willemstad te organiseren, waar dan met medewerking van de arbeiders een Rechtspraakcommissie zou kunnen worden benoemd, dit in aansluiting op het vele dat thans gezegd en geschreven wordt over de rechtspositie der arbeiders in een herrezen Nederland onder een nieuwe orde.

Waarom beginnen wij dan hier niet vast met de verwerkelijking van al die mooie idealen? aldus vraagt de inzender. De inzender wijst op losse arbeiders, die jarenlang in gouvernementsdienst zijn en na 10 en meer jaren wel verdienden in vaste dienst te worden gesteld; op het verbreken van arbeidsovereenkomsten door werkgevers; het moedwillig ontslaan van arbeidskrachten. Zou er hier een Rechtspraakcommissie te dien einde worden gevestigd, dan konden lieden, die meenden te kort te zijn gedaan, zich daar beklagen, en van die commissie een uitspraak verkrijgen.

CURACAO

TOESTAND MGR. VERRIET O.P.

De gezondheid van Zijne Hoogwaardige Excellentie Petrus Innocentius Verriet O.P. is vooruitgaande.

Gisteren mocht Zijne Hoogwaardige Excellentie enige uren opzitten.

OPBRENGST RODE KRUIS-SPELDJES.

De verkoop van de Rode Kruisspeldjes op de 29e Juli jl. heeft totaal opgebracht de somma van een duizend vier honderd twee en negentig gulden (ƒ 1492.—).

Het Rode Kruis mocht zich dus verheugen in de sympathie van bijna de gehele bevolking en voor dit verblijdend feit is het zeer erkentelijk.

Gaarne maakt het van deze gelegenheid gebruik om zowel hun, die bij de voorbereiding, als aan hen, die bij de verkoop zo welwillend hun beste kracht gegeven hebben; hartgrondige dank te brengen.

Door de offervaardigheid van groot en van klein is deze speldjesdag voor het Rode Kruis een groot succes geworden.

ER KOMT EEN BLOEDBANK.

De opbrengst van de onlangs gehouden Handwerk- en Bloemenbazaar van de Vrouwen Organisatie Curaçao bedroeg ƒ 3775.00.

Dit bedrag is door de V.O.C. geschonken aan het Rode Kruis, afdeling Curaçao (bloedtransfusiedienst) onder voorwaarde, dat dit geld zal gebruikt worden voor de inrichting van een zg. „bloedbank", waardoor het mogelijk is „bloed" en „bloedplasma" in voorraad te hebben, wat van zo groot medisch belang is bij de behandeling van urgente gevallen in vredes- en oorlogstijd.

Tevens maakt het bestuur bekend, dat de prijzen gevallen op lot No. 124 (kanten kleed met vingerdoekjes) en No. 30 (geborduurd tafelkleed) nog niet zijn afgehaald bij Mevr. van der Sar Hoogstraat 50.

THE FELLOWSHIP OF THE BELLOWS.

Het officiële cijfer van de vliegtuigen door de Raf en de Geallieerden in de maand Juni 1942 vernietigd is 265.

Het hoogste bedrag door de leden te betalen bedraagt dus ƒ 2.65.

ONZE VLOOT.

Gisteren had een Algemene Bestuursvergadering plaats van de vereniging „Onze Vloot" waarbij de volgende bestuursleden gekozen werden:

Erevoorzitter Zijne Excellentie de Gouverneur G. J. J. Wouters; voorzitter W. F. M. Lampe; vice-voorzitter W. M. Bonne; 1e secretaris F. Vredenhil; 2e secretaris L. Groeneveld; penningmeester A. Curiel; 2e penningmeester J. H. C. Hense; Commissarissen K. Kroeskamp, Pater A. van der Meer O. P., Dominee Joh. Mietes.

VERENIGINGSNIEUWS.

— K.S.C.: Voetbal: Ajax Jr. — Blauw Wit 6—1; Ecuador — Vit. niet doorgegaan; Tropicals — E.D. 1—5; Vitesse — C.S.R. 3—0.

AFSCHEIDSMIS VOOR DE FAMILIE WOUTERS IN DE ROZENKRANSKERK.

Aanstaande Zondag om 9 uur zal de Rozenkranskerk te Pietermaai afscheidsmis voor de Familie Wouters worden gezongen.

„BUZIAU" KOMT WEER.

Op Dinsdag 21 Juli zal de tweede uitvoering van de zo geslaagde „Buziau" revue in het Roxy Theater plaats vinden.

Kaarten à ƒ 3.00 en ƒ 2.00 zijn van 14 Juli af verkrijgen zijn bij: Louvre, S.A.; Palais Royal; Jossy Capriles & Co, „El Chico"; Spritzer & Fuhrmann; E. Moreno Brandao; Bonanza.

NEDERLAND.

BEKEND PREDIKER „GESTORVEN".

De bekende Haagse jeugdprediker ds. I. van den Bosch is in een Duits concentratiekamp „gestorven" (G.P.D. 13.7).

CHARLOTTE KOEHLER GEVANGEN.

De beroemde Nederlandse toneelspeelster en voordrachtkunstenares Charlotte Koehler is door de Duitsers naar een concentratiekamp gebracht. Zij had de laatste tijd enorm succes met een voordracht van een monoloog van een Spaanse schrijver, waarin passages voorkwamen, die prachtig sloegen op de huidige situatie in Nederland.

Wanneer zij dan voor het daverend applaus dankte, deed zij dat door een oranje zakdoekje te wuiven naar het opgetogen publiek. Zij werd herhaaldelijk door de Duitsers gewaarschuwd, doch zij stoorde zich daar niet aan, totdat zij — kranige Nederlandse vrouw — nu naar het concentratiekamp is gebracht (G.P.D. 13.7).